

uretfærdigt; thi det er jo en given Sag, at naar en Jærnbanelinie med fuld Søje kan gøre Krav paa enten at blive anlagt af Staten eller i alt Fald paa at blive meget stærkt understøttet af Staten, medens en anden, i alt Fald i Øjeblikket, ikke synes at have en saadan Ret, saa er det ikke retfærdigt, at de begge saa samme Tilskud. De projekterede Jærnbaner ere af meget forskellig Vigtighed; nogle nærme sig i højeste Grad saadanne Anlæg, der udføres af Staten i det almene Interesse; andre ere mere Konkurrencebaner, hvorom man kan sige, at Anlægget af denne ene Bane vil i Fremtiden fremtvinge, nødvendiggøre Anlægget af en anden. Andre af disse Baner ere Lokalbaner i en saa snæver Betydning, at det er umuligt at kunne paavise almene Interesser ved dem, uden for saa vidt det er i det almene Interesse, at enhver Behoer faar sit Dufte opfyldt og befinder sig vel; men disse Baner ville dog kun komme en meget begrænset Kredt til gode. Jeg skal som Eksempel paa, hvorledes Konkurrencen kan fremtvinge Anlægget af andre Baner, anføre, at vi have haft adskillige af dem mellem Randers og Aarhus. Man har jo ogsaa projekteret et Baneanlæg fra Nørresundby til Hjerritslev. Det er en ganske mærkværdig Bane, naar den skal betragtes isoleret for sig, en Bane, som gaar fra Nørresundby, eller rettere sagt, hvad der egentlig var Meningen, fra den store Købstad Aalborg til Herredskontoret i Hjerritslev, og hvis væsentligste Birkning over for det almene vilde være den, at den trækker en stor Del af den Landbefolkning, som hidtil har haft sin Forbindelse med Tisted, til en fjernliggende By. Det ligger i Sagens Natur, at Tisted ikke kan forholde sig passiv, naar en fjern stor By anlægger en Bane, som gaar midt ind i Tisted Opland, og denne By tvinges derfor til at gøre noget lignende for at vække sig mod denne store Konkurrence. Men nu vil jeg dog bemærke, at naar man saaledes falder ind over en Nabo og ikke alene vil henlede de kommercielle Forbindelser, Næringer o. s. v. til andre Markeder, men ogsaa vil tvinge den til, for at værges sig, at foretage saadan et kostbart Anlæg, saa har Staten sine Forpligtelser over for et saadant Anlæg. Tisted By og Amt have ydet store Kontributioner til Jærnbaneanlæg i Almindelighed. Man har til Statsbanen maattet yde meget store Tilskud, som endnu ere trykkende baade for Købstad og Landbefolkningen, og man har maattet understøtte og imødekomme Baner i Nabolæse, f. Eks. Sallingbanen; til Øllyngøre—Stivebanen, uden for Tisted

Amt, ydede Amtsraadet et meget stort Bidrag, fordi denne Bane fremmede Forbindelsen med Mors. Den projekterede Bane fra Nørresundby til Hjerritslev har samlet sine Aktier ikke alene indenfor Tisted Amt, men en hel Mil Vest for Endepunktet af Banelinien, saa naar Tisted skal til at samle Aktier til sin egen Baneforædling, er allerede en Del af Egnens Beboere engagerede i det først paatænkte Baneanlæg. Alt dette gør, at man med Søje kan forlange, at naar en saadan Banelinie fremtvinges, skal der ogsaa ydes fuldt saa rigelig Beskyttelse af Staten til den, som til nogen anden. Jeg kunde derfor forstaa, naar den ærede Indenrigsminister, som jo repræsenterer Statens Interesser i denne Sag, fortrinsvis havde paapeget Tistedbanen som en af dem, der maatte være Genstand for hans særlige Interesse; men i Stedet for udtalte den ærede Minister, at han ansaa den for tvivlsom. Jeg forstaa nu ikke den ærede Ministers Tvivl. Jeg kunde forstaa, om han sagde: Da Staten ejer Banen op ad Vestkysten til Tisted, maa det første, vi tænke paa, være at udbvide Banen mod Nord saaledes, at den efterhaanden kan træde i Forbindelse med de andre derværende Baner. Og det er en given Sag, at Statsbanen fra Tisted Ehd paa naturligvis vil faa en forøget Tilgang baade af Passagerer og Gods ved dette ny Baneanlæg. Det er dernæst givet, at i teknisk Henseende er det ingenlunde noget uvæsentligt Punkt, om Banen fra Vendehjæl — der tillige staar i Forbindelse med Ostbanen — gennem det lille Stykke fra Tisted til Hjerritslev træder i Forbindelse med Vestbanen. Allenfald, den Gang, jeg beskæftigede mig med Jærnbaneanlæg, ansaa man det altid for at være et Spørgsmaal af stor Betydning, naar en saadan Forbindelsesvej kunde tilvejebringes. Hvis fremmede Ingeniører saa paa det Jærnbaneort, som nu vil frentomme over disse Jærnbane projekter, og saa alle de andre Jærnbaneanlæg, der vare angivne, men at et lille Stykke paa en 5—6 Mil mellem Tisted og Hjerritslev var udeladt, saa vilde de spørge: Hvad er det med det Hul paa Landkortet ved Hjerritslev? Er der et Bjærg, eller er der et Vandfald eller andre uovervindelige Vanstueligheder, som forhindre Banen fra at blive ført igennem til Tisted? Men at et Jærnbaneanlæg paa fuldstændig god og tilgængelig Grund stander ved Hjerritslev, og at dermed de østlige og vestlige Baner blive uden Forbindelse i den Del af Landet, tror jeg vanstueligt, nogen Tekniker kan forstaa, for mig er det i alt Fald ikke begribeligt. Jeg